Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 1 ta' Marzu, 2018

Il- Pulizija
(Spettur Matthew Vella)

-vs-

Gordon George Micallef detentur tal-karta tal-identità 216680M

Kumpilazzjoni Nru. 741/14

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat **Gordon George Micallef** u ċioè talli:

1. F'Ġunju 2014 u fix-xhur u snin ta' qabel, b'diversi atti magħmulin minnu fi żmienijiet differenti iżda li jiksru l-istess dispożizzjoni tal-liġi, minn ġewwa l-ħanut tiegħu 149 'Gordon Discount Store', gewwa Triq San Bartolomew, Qormi, ikkommetta serq ta' elettriku għad-dannu tal-Korporazzjoni Enemalta, liema serq huwa aggravat bil-mezz u bil-valur li jaqbeż €2,329.32;

2. Fl-istess perjodu, ikkorrompa uffiċjal jew impjegat pubbliku, liema uffiċjal jew impjegat pubbliku, in konnessjoni mal-kariga jew impieg tiegħu, talab, irċieva jew aċċetta għalih jew għal ħaddieħor xi rigal jew wegħda jew offerta ta' xi rigal fi flus jew f'utli ieħor, jew ta xi vantaġġ ieħor, li għalihom huwa ma kellux jedd, u barra milli aċċetta l-ħlas, il-wegħda jew l-offerta, dan l-istess

uffiċjal jew impjegat fil-fatt naqas li jagħmel dak li hu fid-dmir tiegħu li jagħmel;

3. Fl-istess perjodu kkorrompa u kien kompliċi ma' uffiċjal jew impjegat f'amministrazzjoni pubblika, jew ikkorrompa u kien kompliċi ma' impjegat tal-Gvern jew mal-Gvern, liema impjegat sew jekk ma kellux jedd li jesiġi flus jew ħwejjeġ oħra bħala salarju tad-dmirijiet tiegħu, jew akkont tal-Gvern jew ta' stabbiliment pubbliku, taħt il-libsa tal-kariga tiegħu, esiġa dak li l-liġi ma tippermettix, jew iżjed minn dak li tippermetti l-liġi, jew qabel iż-żmien li jmiss skont il-liġi;

4. Fl-istess perjodu kkorrompa u kien kompliċi ma' uffiċjali jew impjegat pubbliku, liema uffiċjal jew impjegat għal xi vantaġġ privat tiegħu jew għall-benefiċċju a' xi persuna jew entità oħra, għamel użu ħażin minn flejjes tal-Gvern jew tal-privat, karti tal-kreditu jew dokumenti, titoli, atti jew ħwejjeġ mobbli, illi kienu ġew fdati lilu minħabba l-kariga jew impjieg tiegħu.

Semghet ix-xhieda.

Rat in-nota ta' l-Avukat Generali tat-8 ta' Frar, 2017,[1] permezz ta' liema baghat lill-imputat biex jigi gudikat minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kif mahsub fis-segwenti artikoli:

(i) Fl-artikoli 18, 261(b) (c), 263, 264, 265, 267, 278, 279(b), 280, 283 u 283A tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta
(ii) Fl-artikoli 18, 42, 115(1)(c), 116, 117, 119 u 120 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
(iii) Fl-artikoli 18, 42, 112, 114 u 119 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
(iv) Fl-artikoli 18, 42 u 127 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta; u
(v) Fl-artikoli 17, 31 u 533 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat li l-imputat ma kellux oggezzjoni li l-kaz jigi trattat bi procedura sommarja.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet it-trattazzjoni finali.

Ikkunsidrat:

---

[1] Fol.208

Illi preliminarjament jigi rilevat li fl-atti jidher li giet anessa erronjament xhieda li tirrigwarda process penali iehor u ghalhekk tali dokumentazzjoni ma ghandha ebda rilevanza ghal proceduri odjerni.[2]

Illi wara li kienet giet prezentata kwerela datata nhar it-30 ta' Gunju, 2014, mill-Korporazzjoni Enemalta, is-socjeta` derubata,[3] kien hemm rinunzja tal-istess kwerela mill-parte leza fejn din iddikjarat li ma kien baqghala ebda pendenza rigward dan il-kaz u ghalhekk kienet qed tirrinunzja minghajr rizerva ghall-passi kriminali fil-konfront tal-imputat.[4] Kif deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kaz fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Paul Camilleri**:[5]

Illi fil-waqt li originarjament dawn ir-reati kienu prosegwibbli mill-Pulizija *ex officio*, bl-introduzzjoni tal-artikolu 283A u bl-emendi introdotti bil-proviso ghall-artikolu 326 (1) tal-Kodici Kriminali, ghar-reati in dizamina, bl-Att XXII tas-sena 2005, ma jista' jittiehed ebda procediment jekk mhux bil-kwerela tal-parti offiza, f' dan l-kaz ovvjament l-Enemalta Corporation. Hu ovvju ghalhekk li, in vista ta' dawn l-emendi, kienet mehtiega l-kwerela tal-parti offiza biex il-Pulizija setghet tipprocedi kontra l-appellant, f' Mejju, 2006.....

Ghal dawn il-motivi, din il-Qorti wara li rat l-artikolu 283A tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, tiddikjara il-procediment ezawrit fir-rigward tal-ewwel imputazzjoni.

Illi ghalhekk ser tghaddi biex tikkunsidra biss l-akkuzi ta' komplicita` fil-korruzzjoni, komplicita` fil-konkussjoni u komplicita` fl-istorn u l-provi li ngiebu biex jissostanzjaw l-imsemmija akkuzi o meno.

Korruzzjoni: It-Tieni Imputazzjoni

Illi meta ttiehdet l-istqarrija tal-imputat dan spjega li hu kien gie avvicinat minn wiehed jismu Pawlu li kien qallu li seta' jirrangalu il-vultagg tal-meter tad-dawl. Jghid li ma jafx x'ghamel izda kien hallas €1,000 ghalkemm ma tantx ra differenza fil-konsum.[6] Lil dan Pawlu, li skond hu kien *electrician,* baqa' ma rah qatt izjed.[7] L-imputat kien

---

[2] Fol.104

[3] Fol.58. Vide xhieda ta' Alan Chetcuti a fol.56.

[4] Vide xhieda Michael Buttigieg a fol. 221 et seq.

[5] Per Onor. Imhallef Dr. J. Galea Debono, Deciza 12.02 2009; Appell Kriminali Numru. 275/2008

[6] Fol.9

[7] Fol.10

identifika bhala Pawlu lil certu Paul Pantallaresco.[8] L-imputat jghid li ghalkemm il-hanut kien tieghu, l-meters fil-hanut ma kienux registrati fuqu.[9]

Illi **Carmel Scerri**, Divisional Manager (Distribution) fi hdan l-Enemalta, spjega kif hu kien responsabbli mill-meter section inkluz l-*smart meters* u offra l-isfond ta' kif inbdew l-investigazzjonijiet dwar tbghabis fl-*smart meters*. Spjega kif waqt li kien qed jigi ttestjat meter mill-lokalita` ta' H'Attard, instab li dan kien *under-registering.* F'Lulju dahhlet informazzjoni li kien hemm meter iehor li kien originarjament installat f'H'Attard li kien suspettat hu meta nqala w ittestjawh instab li anke dan kien *under-registering*. L-istess gara f'Settembru fir-rigward ta' meter iehor li kien originarjament installat fil-Fgura.[10] Skattat investigazzjoni u instab li t-tlett meters gew installati mill-istess installer u l-procedura li kienet qed tintuza sabiex issir l- *under-registering,* kienet l-istess fejn ghalkemm ma kien hemm raguni sabiex il-meter jinbiddel, fil-fatt dawn xorta wahda kienu qed jinbiddlu. Inzerta li waqt li kienu hawn Malta d-dizjinaturi tal-*smart meters*, il-kumpanija Taljana ENEL, dawn gew ikkonsultati u peress li kellhom maghhom strumenti necessarji, il-meters gew ezaminati u wasslu ghall-istess konkluzzjonijiet li kienu wasslu ghalihom qabel l-Enemalta meta ezaminaw l-istess meters. Gie suggerit li l-meters jintbghatu lill-Laboratorju tac-CESI u f'Settembru intbghat l-ewwel meter. Ikompli *"dawn ghaddewh minn process ta testijiet, anki fethuh, anki ccekjawh kollu u fl-ahhar ta' Settembru bghatulna dokument fejn f'dan id-dokument qed jghidulna li dan il-meter infetah, dan il-meter gie hhackjat kienu qed ibghabsulu xi haga minn gewwa u wrewna l-informazzjoni li kien hemm."* Intbghatu z-zewg meters l-ohra fejn rapport mibghut dwarhom sab li dawn il-meters gew mbghabsa bl-istess mod.[11]

Sussegwentement l-Enemalta xtrat strumenti bhal ma kienu qed juzaw l-ENEL u mill-IT Section tal-Enemalta beda process sabiex isir maghruf x'kien qed jigri. *"Bazikament qbadna l-installer, qbadna t-tip ta' procedura u bdew johorgu certu patterns. Flimkien mall-Interal Audit once li kellna l-informazzjoni u kellna l-istrumenti f'idejna ddecidejna li f'Jannar nibdew naghmlu t-testijiet fuq barra, jigifieri l-ewwel bdejna li ncemplu n-nies u nghidulhom li ha naghmlu t-testijiet, jigifieri li huwa fid-dmir taghna bhala*

8 Vide fol.11 u fol.11 tergo
9 Fol.9
10 Fol.21
11 Fol.39

Enemalta, dak iz-zmien kienet corporation illum plc, li ahna nittestjaw il-meters, u bdejna nsibu li dawn kienu underregistered. Kull darba kienu qed johorgu team ta' persuni, jittestjaw fuq il-post, johorgu dokument, u kull darba li nsibu dawn il-meters naghmluhom go evidence bags,..... beda johrog li dan kien hemm pattern, kien hemm pattern li l-meters hafna minnhom li kienu qeghdin jitwahhlu dawn kellhom initial reading, ... qabel ma jigu pogguti fuq il-post dawn kienu qeghdin jigu ttestjati, ghalhekk kien qed ikollhom l-initial reading, allura hadna decizjoni li minflok naqbdu biss il-procedura li sibna ta' dawk it-tlieta nestenduwa biex naraw liema meters kellhom l-initial reading kollha li wahhalna, u bdew johorgu li mhux biss ta' installer wiehed, u kien hemm iktar installers."[12]

Illi **Paul Pantallaresco** xehed li hu kien eletrical fitter mal-Enemalta u ftakar li kien mar gewwa hanut fi Triq San Bartolomew, Hal-Qormi.[13] Jghid li ttiehed hemm minn xi hadd *"Le ma kontx offrejt jiena. Kien xi hadd qalli jigifieri, kien xi hadd qalli"*.[14] Wara hafna riluttanza jghid li kien Richard Gauci jew Martin Cilia La Corte li haduh fuq il-post fejn *"l-meter sslowjajtu dik il-verita`"*.[15] Jispjega dak li ghamel *"dan ovvjament il-meter infetah, ikun hemm tip ta' qisha cippa li tikkontrolla l-calibration u ovvjament dik ic-cippa tigi qisha ixxortjata b'tip ta' materjal biex din jonqos kemm wiehed jixtiequ.... Il-materjal huwa semplici hafna jigifieri. Materjal m'huwa xejn ta jigifieri mhux xi haga tan-NAZA din ta jigifieri..mhux xi haga specjali. Sempliciment huwa likwidu stun."*.[16] Ghalkemm jghid li s-sid tal-hanut kien prezenti ma gharrfux ghax hu ghamel il-bicca xoghol u telaq il-barra. Jinsisti li *"jien mort speci biex nahdem <u>ma kellix x'naqsam mad-deal ta' dan il-persuna</u>, jien just mort, dhalt, hdimt u daqshekk tlaqt il'barra.... Le <u>ma' dan l-imputat jiena ma ddealjajt xejn.</u>... kif hrigna mill-hanut jigifieri jiena thallast tax-xoghol li ghamilt hux."*[17] Jghid li hu **gie mhallas bejn €400-€500 minn Gauci jew minn Cilia La Corte** izda il-hlas lil dawn il-persuni ma sarx quddiemu.[18]

---

[12] Fol.22-23
[13] Fol.139-140
[14] Fol.140
[15] Fol.145
[16] Fol.145-146
[17] Fol.146-147
[18] Fol.147

Illi xehed **Joseph Saliba** in rapprezentanza tal-ETC li kkonferma li Paul Pantallaresco kien impjegat mal-Enemalta Corporation mill-1 ta' Jannar, 1992 sal-14 ta' Frar, 2014.

Illi mill-provi migjuba quddiem din il-Qorti minn imkien ma jirrizultalha li l-imputat kien ghamel xi ftehim ma xi **ufficjal jew impjegat pubbliku.**

Ghalkemm Pantalleresco – impjegat fis-settur pubbliku - jikkonferma li kien wettaq *meter tampering* fl-istabbiliment tal-imputat, meter li l-esperti jikkonfermaw li kien gie mbghabas,[19] u daqstant iehor jirrizulta li Pantalleresco kien fil-post 'Gordon Discount Store' ghaliex gie identifikat mill-imputat fl-istqarrija tieghu, minn imkien ma jirrizulta li l-imputat kien konsapevoli li Pantallaresco kien impjegat mal-Enemalta. Kien fid-dover tal-prosekuzzjoni li tressaq bhala xhieda lil Gauci jew lil Cilia La Corte, li ssemmew minn Pantallaresco, sabiex jixhdu dwar dak li kien gie miftiehem mal-imputat u jekk xi hadd minnhom kienx tarraflu li min kien ser jirrangalu s-sistema, biex jiffranka fil-kontijet, kien ufficjal tal-Enemalta. B'hekk biss tista' tirrizulta l-komplicita` tal-imputat fil-korruzzjoni ta' impjegat jew ufficjal pubbliku. Ghaldaqstant kif qatt jista' jirrizulta li Micallef kien komplici fil-korruzzjoni ta' Pantalleresco meta l-istess Pantallaresco jixhed li ma **sar l-ebda ftehim mieghu izda fejn il-ftehim kif ukoll il-hlas saru mhux mill-imputat lilu izda mit-terz** li kien qabdu jaghmel ix-xoghol fil-hanut tal-imputat?

Illi ser issir riferenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Saveria sive Saverin Sinagra** fejn il-Qorti tal-Magistrati ghamlet ezami *funditus* dwar ir-reat ravvizat bl-artikolu 115 tal-Kodici Kriminali: [20]

> Illi minn ezami ta'l-**artikolu 115** tal-Kodici Kriminali li jikkontempla r-reat ta' korruzzjoni jirrizulta illi l-elementi bazici li jridu jigu ippruvati huma essenzjalment erba' u cioe:
>
> 1. in-natura ufficjali jew pubblika ta'l-impieg tal-persuna ikkoncernata.[21]
>
> 2. li dik il-persuna irceviet jew accettat flus, jew xi rigal, jew weghda jew offerta u dawn ma ikunux dovuti skond il-ligi.[22]

---

[19] **Dok.SSB** a fol. 193

[20] Qorti tal-Magistrati (Malta) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, Deciza 30.06.2010 per Onor. Magistrat Dr. Edwina Grima

[21] Vide ukoll **Il-Pulizija vs Joseph Buhagiar** (Appell, Deciza 19 ta' Lulju, 1982).

[22] Vide ukoll **Il-Pulizija vs Lawrence sive Lorry Cuschieri et** (Appell, Deciza 25 ta' Lulju, 1986)

3. li dana jkun in konnessjoni ma'l-istess kariga jew impieg.

4. li l-iskop ikun illi l-persuna taghmel jew ma taghmilx id-dmir tieghu/taghha.[23]

Illi b'rabta ma' din id-disposizzjoni tal-ligi, l-Avukat Generali iccita wkoll l-artikolu 120, fejn titqies bhala komplici il-persuna li tikkorrompi l-ufficjal pubbliku.

Illi ghalhekk l-ewwel element essenzjali ghal kummissjoni ta' dana ir-reat huwa n-natura ufficjali jew pubblika ta'limpieg tal-persuna li qed tigi korrota. Illi l-Professur Mamo fin-noti tieghu dwar id-dritt penali ighid: "***The character of public officer or person employed under the Government is the first essential of this crime. The wording is very wide and embraces all officers or employees under the Government. ... It includes all public officers or employees whether their duties are judicial, ministerial or executive or mixed.***"

Illi l-artikolu 92 imbaghad jiddisponi testwalment illi:

"**Taht il-frazi generali 'ufficjal pubbliku' jidhlu mhux biss l-awtoritajiet kostitwiti, civili u militari, izda wkoll dawk il-persuni kollha li huma mahtura skond il-ligi sabiex jamministraw xi parti tas-setgha ezekuttiva tal- Gvern, jew biex jezegwixxu xi dmir iehor pubbliku impost mil-ligi, sew gudizzjarju kemm amministrattiv kif ukoll tax-xorta l-wahda u l-ohra.**"

Illi l-artikolu 28(5) ta' l-Att dwar l-Enemalta, Kapitolu 272 tal-Ligijiet ta' Malta,[24] li kien fis-sehh fiz-zmien tar-reati addebitati lill-imputat, kien jipprovdi: ***"ghandhom jitqiesu li huma ufficjali u impjegati pubblici skond it-tifsira tal-Kodici Kriminali".*** Mhemmx dubbju ghalhekk li Pantalleresco kien jikkwalifika bhala ufficjal jew impjegat pubbliku. Ghalhekk l-ewwel element jirrizulta pruvat.

Izda jinghad li din il-prova rrizultat grazzi ghax-xhieda tal-istess Pantallaresco meta iddikjara li kien impjegat mal-Enemalta. Da parti taghha ll-prosekuzzjoni anke naqset milli tressaq l-ahjar prova biex jigi sodisfatt dan il-kwezit. Fil-fatt l-aktar xhud idoneju ma kellux ikun rapprezentant tal-ETC izda rapprezentant tal-*People and Standards Division* fi hdan l-Ufficju tal-Prim Ministru.

Dwar it-tieni element, il-persuna li tikkwalifika bhala ufficjal jew impjegat pubbliku, trid tkun irceviet jew accettat flus, jew xi rigal, jew

[23] Vide ukoll Il-**Pulizija v. Alfred Demicoli** (Appell, Deciza 2 ta' Mejju 1985)

[24] Imħassar bl-*Att tal-2014 dwar it-Trasferiment tal-Attiv, id-Drittijiet, id-Debiti u l-Obbligi ta' Enemalta*, Att XXXIV tal-2014, Kapitolu 536 tal-Ligijiet ta' Malta, li dahal fis-sehh fis-27 t'Awissu, 2014, (ghajr ghall-artikolu 4 dwar 'Impjegati tal-Korporazzjoni', li gie fis-sehh fil-25 t'Awissu, 2014.

weghda jew offerta u li dawn ma jkunux dovuti skond il-ligi. Illi mill-provi akkwizti Pantallaresco jsostni li l-unika hlasijiet li accetta gew mghoddija lilu minghand Gauci jew minghand Cilia La Corte, liema flejjes certament ma kienux dovuti lilu skond il-ligi, ghaliex dak li kien jaghmel ma kienx fl-ambitu tal-impjieg tieghu jew bhala parti mid-doveri tieghu.

Dan jorbot mat-tielet element essenzjali ghal kummissjoni ta' dan ir-reat u cioe` illi l-weghda tal-flus trid tkun marbuta mal-kariga jew impieg ta' l-ufficjal in kwistjoni. Ma giex sodisfacentment ppruvat li l-imputat kien jaf b'dak l-impjieg ta' Pantalleresco ghaliex Pantallaresco jsostni li l-ftehim kif ukoll il-hlas sar bejnu u bejn Cilia La Corte jew Gauci biss. L-ahhar rekwizit gie pruvat ghaliex fil-fatt Pantallaresco naqas milli jaghmel dak li kien fid-dover li jaghmel.

Fis-sentenza citata dik il-Qorti kompliet hekk:

> ……Illi l-artikolu 120 iqis lil persuna li tikkorrompi ufficjal pubbliku bhala komplici fir-reat previst f'dana il-kaz fl-artikolu 115. Illi l-ligi taghti definizzjoni ta' min jitqies li huwa komplici fl-artikolu 42 fejn hemmhekk jigu ikkontemplati hames sitwazzjonijiet fejn persuna tirrendi ruhha komplici. Illi mill-qari ta' dina d-disposizzjoni tal-ligi jidher car illi f'kull cirkostanza ikkontemplata irid ikun hemm 'l hekk imsejjah *common design* bejn l-awtur u ilkomplici. Ma hux necessarju, kif tikkontendi id-difiza illi l-komplici ikun ghamel xi forma ta' qliegh huwa innifsu u cioe' ikun kiseb xi vantagg finanzjarju. ……
>
> Illi kif gie deciz f'kawza fl-ismijiet Il-Pulizija vs Mario Camilleri et. deciza fit-30 ta' Lulju 2009, mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali:
>
> **"Il-korruzzjoni li dwarha qeghdin nitkellmu hi, skond id-duttrina prevalenti, karatterizzata minn ftehim volontarju bejn l-ufficjal (jew impjegat) pubbliku u l-persuna li tikkorrompi (li, kif inghad, hija kkunsidrata fil-ligi taghna bhala komplici) permezz ta' liema ftehim jitwieled veru u proprju *pactum sceleris*."**
>
> Il-Professur Mamo ighid: "***The briber or corruptor is only an accomplice in as much as he instigates or strengthens the resolution of the public officer or employee by giving or offering rewards or promises."*** (sottolinjar tal-Qorti)

Illi kif inghad hu minnu wkoll li l-ghodda li nfetah il-meter biha kienet dik li giet irtirata mill-kumpilazzjoni istitwita fil-konfront ta' Martin Cilia La Corte (esebit numru KA 86/16),[25] izda l-prosekuzzjoni naqset milli taghmel prova dwar kif dik il-bicca ghodda spiccat esebita fl-atti fl-ismijiet I**l-Pulizija vs Martin Cilia La Corte,** u aktar importanti lil minn kienet tappartjeni u ghaliex kienet qed tintuza minnu!!

[25] Vide Rapport tekniku a Fol.190

Kif artikolat fis-sentenza **Ir-Repubbblika ta' Malta vs Salvatore sive Saviour Bugeja** [26]

"Presumptive or (as it is usually termed) circumstantial evidence is receivable in criminal as well as in civil cases ; and, indeed , the necessity of admitting such evidence is more obvious in the former than the latter; for, in criminal cases, the possibility of proving the matter charged in the pleading by the direct and positive testimony of eye-witnesses or by conclusive documents is much more rare than in civil cases ; and where such testimony is not available , the jury are permitted to infer from the facts proved other facts necessary to complete the elements of guilt or establish innocence. It has been said that although presumptive evidence must, from necessity, be admitted yet it should be admitted cautiously …"

"…On the other hand , it has been said that circumstantial evidence is very often the best evidence. It is evidence of surrounding circumstances which, by undesigned coincidence, is capable of proving a proposition with the accuracy of mathematics . It is no derogation of evidence to say that it is circumstantial: R. v. Taylor, 21 Cr. App. R .20.",

Illi jintqal ta spiss f' din l-Awla li "*circumstantial evidence does not lie but it may deceive*" u li biex din it-tip ta' prova tista' twassal ghall-inferenza ta' htija trid tkun univoka w mhux thalli miftuha aktar minn possibilita' wahda oltre dik ta' htija.

F'sentenza ohra, **Il-Pulizija vs Alfred Attard** intqal dan:[27]

Qabel ma din il-Qorti ser tiddiskuti l-fatti specie tal-kawza odjerna, thoss li ghandha tfakkar lil Prosekuzzjoni, li l-grad ta' prova li ghandha tilhaq hu dak li ma jhalli ebda ombra dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubbju. Id-dubbji ombra, ma jistghux jitqiesu bhala dubbji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor dak li gudikant irid jasal ghalih huwa li, wara li jqis c-cirkostanzi u l-provi kollha u b'applikazzjoni tal-boun sens tieghu ikun moralment konvint minn dak l-fatt li trid tipprova l-Prosekuzzjoni.

Kif gie ritenut fis-sentenza **Il-Pulizija v Paul Farrugia** moghtija mill-***Qorti tal-Appell Kriminali nhar t-tlieta ta' Marzu 2000***:

"*Hija dejjem l-Prosekuzzjoni li trid tipprova l-elementi kollha tar-reat u dan permezz ta' provi jew diretti jew indizzjarji u sal-grad tal-konvinciment morali tal-gudikant.*"

Illi pero huwa importanti wkoll li jigi enfasizzat f'dan l-istadju dak li ntqal fis-sentenza moghtija mill-***Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-disgha ta' Gunju, 1998*** fl-ismijiet **Il-Pulizija v Dawood Sayed Dawood Abdel El Kaader** fejn saret referenza ghal dak li qal Lord Normand fil-kawza fl-ismijiet **Teper vs The Queen [1952] AC 480, 489** fejn intqal:

---

[26] Qorti Kriminali, per Onor. Imhallef Dr. Joseph Galea Debono, Seduta tat-3 ta' Dicembru, 2004
Numru 14/2002.

[27] Qorti tal-Magistrati (Malta) Bhala Qorti ta' Guikatura Kriminali, Deciza 28.02.2005 per Onor. Magistrat Dr. Consuelo Scerri Herrera.

"It is also necessary before drawing the inference of the accused's guilt from circumstantial evidence to be sure that there are no other co-existing circumstances which would weaken or destroy the inference."

Jigi rilevat li prova cirkostanzjali trid twassal ghal prova univoka u cioe l-unika interpretazzjoni li dik il-prova cirkostanzjali hija wahda biss u meta tali prova tkun ekwivoka, din il-prova ma jkollha ebda prova legali.

Din il-Qorti taghmel referenza ghal dak li ntqal fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v David Gatt** deciza ***mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar s-sbatax ta' Gunju, 1998*** dwar prova cirkostanzjali u cioe li:

"*Provi cirkostanzjali huma bhal katina li tintrabat minn tarf ghal tarf b'sensiela ta' ghoqiedi li jorbtu ma xulxin u li flimkien jwasslu fl-istess direzzjoni.*"

Imbghad il-Qorti kompliet:

.....**Dwar t-tieni akkuza**, u cioe dik ta' korruzzjoni ta' ufficjal kif kontemplat fl-artikolu 115 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti taghmel referenza ghal sentenza moghtija mill-***Qorti tal-Appell Kriminali nhar t-tlettax ta' Marzu 1997*** fl-ismijiet **Il-Pulizija v Omissis Carmelo sive Charles Attard** fejn intqal li bhala premessi fondamentali ghas-sussistenza ta' dan r-reat, l-artikolu 115 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta, tippreciza li:

"Jkun hemm r-reat ta' korruzzjoni meta kwalunkwe ufficjal jew impjegat pubbliku jircievi jew jaccetta ghalih jew ghal haddiehor, xi rigal jew weghda, jew xi offerta ta' xi rigal fi flus jew f'utili iehor, jew ta' xi vantagg iehor li ghalihom huwa ma jkollux jedd u jippreciza in oltre, li tali abbuz irid ikun sar in konnessjoni mal-kariga jew impjieg tieghu ..."

Dik l-istess ***Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza moghtija nhar l-hdax ta' Dicembru 1956*** fl-**ismijiet Il-Pulizija v Geraldo Sacco**, sostniet li:

"Biex tkun tista tigi sostnuta l-korruzzjoni, hemm bzonn qabel xejn li jigi stabbilit ness bejn l-accettazzjoni ta' flus jew utili iehor u l-ezercizzju tal-kariga jew impjieg pubbliku."

Konsiderazzjonijiet li bla dubbju japplikaw ghal kaz in dezamina, u ghalhekk in-nuqqasijiet li gja saret riferenza ghalihom jimminaw l-univocita` rikjesta sabiex issir id-debita prova dwar din l-imputazzjoni u ghalkemm il-Qorti tista' tispekula dwar dak li verament sehh, fil-kamp penali ma hemm l-ebda lok ghal kongetturi u spekulazzjoni. Huma l-provi li ghandhom iwasslu lil gudikant ghall-konvinciment morali li hemm provi sufficjenti li jorbtu lill-imputat mar-reat/i addebitat/i lilu.

Fuq dan l-insenjament u tenut kont tal-mankanza ta' provi, l-Qorti tqis li it-tieni imputazzjoni ma tirrizultax pruvata.

Konkussjoni: It-Tielet Imputazzjoni

Illi tajjeb issir distinzjoni bejn ir-reati ravvizati bl-artikolu 115 (dak ta' korruzzjoni) u dak bl-artikolu 112 (il-konkussjoni), it-tieni imputazzjoni. Mill-mod xejn felici li biha giet redatta l-akkuza, l-prosekuzzjoni akkuzat lill-imputat li kkorrompa u kien kompliċi fil-konkussjoni li twettqet minn Pantallaresco.

Issa l-element essenzjali tar-reat ta' korruzzjoni hu n-natura bilaterali ta' l-istess reat li timplika neccessarjament l-attivita` pozittiva ta' persuna ohra sabiex jissusti dak ir-reat; irrid ikun hemm kemm il-persuna tal-korrott [l-ufficjal pubbliku], kif ukoll dik tal-koruttur (f'dan il-kaz l-imputat) u cioe` tal-persuna li toffri jew li taccetta li taghti xi rigal jew flus jew weghda ta' rigal jew utli iehor sabiex tikseb beneficcju ghalija jew ghal persuna ohra bl-intervernt tal-ufficjal pubbliku li jkun gie korrott.

Dan kollu jimplika illi **l-korruttur irrid ikun involut xjentement u konsenswalment fl-azzjonijiet li jikkostitwixxu r-reat ta' korruzzjoni**. Inkella **jekk dan ma' jkunx il-kaz** u izda jirrizulta illi jkun l-ufficjal pubbliku li ressaq talba ghall-hlas illecitu lill-persuna [sabiex jaghmel xi haga fl-ambitu tal-kariga tieghu] liema persuna pero ma' tikkondividix u ma' taqbilx illi taghmel dan, allura f' tali sitwazzjoni ikun l-ufficjal pubbliku biss illi kkometta azzjoni kriminali billi dan ikun ittenta jikkometta jew ikkometta nfrazzjoni kontra l-ligi kif mahsuba fl-artikolu 112 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta – **il-konkussjoni**.

Il-**Professur Anthony J. Mamo**, fin-***Noti*** tieghu taht t-titolu imsejjah '***Of the Abuse of Public Authority***' jelenka l-elementi ta' dan ir-reat u cioe:[28]

> *"1. The public character of the offender;*
>
> *2. The unlawful exaction; u*
>
> *3. The colour of office."*
>
> It is, in the first place necessary that the offender be an officer or employee of a public administration or a person employed by or under the Government.

Illi ssir riferenza ghas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Emanuel Faure**:[29]

---

[28] Prof. Sir A. J. Mamo, Lectures in Criminal Law, p. 80

[29] Onor Imhallef Dr. David Scicluna, Appell Numru 251/2007; Deciza 08.06.2007

It-tieni aggravju jirrigwarda l-imputazzjoni fejn l-appellat gie akkuzat bi ksur ta' l-artikolu 112 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Dan l-artikolu jipprovdi:

"Kull ufficjal jew impjegat f'amministrazzjoni pubblika, jew kull impjegat tal-Gvern jew mal-Gvern, sew jekk ikollu kemm jekk ma jkollux jedd li jesigi flus jew hwejjeg ohra bhala salarju tad-dmirijiet tieghu, jew akkont tal-Gvern jew ta' stabbiliment pubbliku, illi, taht il-libsa tal-kariga tieghu, jesigi dak li l-ligi ma tippermettix, jew izjed minn dak li tippermetti l-ligi, jew qabel iz-zmien li jmiss skond il-ligi, jehel, meta jinsab hati, il-piena ta' prigunerija minn tliet xhur sa sena."

L-elementi mehtiega biex jissussisti dan ir-reat huma: (1) il-karattru pubbliku tar-*reo*, (2) li jesigi xi haga llegalment, (3) taht il-libsa tal-kariga tieghu.

L-appellant isostni illi t-tieni imputazzjoni tirrizulta ghaliex gie skopert li kien intbaghat cekk personali lill-appellat fl-Enemalta ghal Stg150. Izda l-artikolu 112 jitkellem dwar min "jesigi" (fit-test Ingliz *"exact"* – li jfisser *"to compel"*, *"to demand"*, *"to force"*, ecc.). Minn imkien ma jirrizulta li l-appellat "esiga" pagamenti. ……

B'referenza mbaghad ghat-tielet element, il-Prof. Mamo jikkummenta[30]: *"The exaction thus creates in the private contributor a sense of grievance against the Government by making him believe that by order or the authority of the Government exorbitant fees or too heavy impositions are exacted."* [sottolinejar tal-Qorti]

Illi **F. Antolisei**[31] jghid dan dwar ir-reat ta' konkussjoni, fejn anke jiddistingwieh mir-reat ta' storn jew 'peculato':

"… si ha concussione allorche` il pubblico ufficiale o l'incaricato di pubblico servizio «abusando della sua qualita` o dei suoi poteri, costringe o induce taluno a dare o a promettere indebitamente, a lui o ad un terzo, denaro od altra utilita`».

In questa figura delittuosa il pubblico ufficiale o l'incaricato di pubblico servizzio si avvalgono illegittimamente della loro posizione per procurarsi, da persone che hanno rapporto con l'Amminstrazione, vantaggi che loro non spettano. Lo scopo dell'incriminazione e' duplice: da un lato tutelare l'interesse dell'Amministrazione alla imparzialita`, corretezza e buona reputazione dei pubblici funzionari; dall'altro, impedire che gli estranei subiscano soprafazzioni e, in genere, danni per gli abusi di potere dei funzionari medesemi. Nessun dubbio, pertanto, che ci troviamo di fronte ad un reato *plurioffensivo*.

A). Soggetto attivo del delitto era in passato soltanto il pubblico ufficiale e non l'incaricato di un pubblico servizio. Tale limitazione fu oggetto di critiche e poiche` era tutt'altro giustificata, la legge 26 aprile 1990, n.86 ha provveduto a inserire tra I soggetti attivi anche gli incaricati di pubblici servizi.

[30] Pagna 82

[31] F. Antolisei, Manuale di Diritto Penale parte Speciale -II, p. 293-300. Undicesima Edizione, Giuffre Editori (1994).

> *Soggetto Passivo*, oltre alla pubblica Amministrazione, e' la persone che subisce il danno particolare derivante dall'azione criminosa. La legge indica tale persona col termine «taluno», termine che comprende non solo il privato, ma anche le persone investite di mansion di interesse pubblico, di qualsiasi categoria e grado e persino gli enti pubblici….
>
> *C).* L'abuso di cui si e` parlato deve avere per effetto *il costringimento* o *l'induzione* della vittima alla dazione o promessa a cui tende il funzionario. A second ache si verifichi l'uno o l'altra si parla in dottrina di «concussione esplicita» e di «concussione implicita»…..
>
> *D)* Il costringimento o l'induzione deve avere per effetto una *dazione* o *promesssa indebita*….
>
> Per l'incontro il delitto *de quo* deve escludersi nel caso che la prestazione sia dovuta alla pubblica Amministrazione. Il funzionario che la ottenga con abuso dei suoi poteri, rispondera` di peculato se la converte in proprio profitto, mentre se nessun vantaggio personale trae dalla sua azione, incorrera` in sanzioni disciplinari, non essendo possibile ravvisare nel fatto gli estremi del reato di cui all'art.323 (abuso d'ufficio), specie quando esso e` dovuto ad eccesso di zelo. [sottolinejar tal-Qorti]

Fit-**Trattato di Diritto Penale Italiano [Quinta edizione – Professori P. Nuvolune e G. D. Pisapia] Vol.V, Capo III** jinghad:

> *"Il criterio distintivo tra la corruzione passiva e la concussione si trae principalmente dall' oggetto giuridico di codesti delitti, e dal carattere di reato bilaterale che ha la corruzione, mentre la concussione ha natura unilaterale.*
>
> *Infatti col reprimere la concussione si vuole impedire che i pubblici ufficiali abusino del loro ufficio pre trarre illeciti profitti, estorcendo o carpendo cio' che loro non e' dovuto. E' quindi l-avida procacita del funzionario che si colpisce;* ***e' la sua iniziattiva nell' estorcere o nel carpire l' indebito, che viene punita****.* ***Colui che da' o prommette e' una vittima del pubblico ufficiale: e' sempre soggetto passivo del reato****.*
>
> *Nella corruzione invece, cio' che viene in considerazione e' l' illecito rapporto consensuale tra il pubblico ufficiale e l' estraneo interessato: il primo cede, sfrutando ingordamente l' ufficio o tradendolo per venalita', alle accaparanti iniziative altrui. Egli acetta ignominiosamente o perfidamente ma' non aggredisce ne richiede.*
>
> *……****Nella concussione il funzionario CHIEDE, nella corruzione invece ACCETTA****."* [sottolinejar u emfazi tal-Qorti]

Ghalhekk is-suggett passiv fir-reat taht l-artikolu 112 qatt ma jista' jiffigura bhala komplici izda biss bhala vittma, altrimenti l-kondotta tas-suggett passiv tinkwadra ruha **f'komplicita` fir-reat ta' korruzzjoni ai termini tal-artikolu 120** tal-Kodici Kriminali. Hu precizament minhabba dan l-element li l-artikolu 120 tal-Kodici ma jinkludix ukoll l-artikolu 112 (u fuq l-istess ragunament dak ta' storn taht l-artikolu 127), bhala reati, li fihom jinkwadra l-persuna tal-komplici.

Il-**Professur Mamo** ikompli:

Sections 114[32] and 118[33] deal with the crimes of bribery and corruption of public officers. …

As it is only a public officer or employee who can sell away an act of public office, so it is only he that can be considered as the principal offender in the crime of corruption. The briber or corrupter is only an accomplice in as much as he instigates or strengthens the resolution of the public officer or employee by giving or offering rewards or promises. And as the crime is completed by the mere acceptance, on the part of the public servant, of the reward or offer, so also it must be considered in respect of the corrupter.

Our Code at Sec.118 expressly applies to the corrupter the rules of complicity. If the crime of corruption is, therefore, completed by the unholy compect of the public servant and the private person, the latter is liable to punishment whether the corruption has as its object the performance by the public officer of his duty or his failure in such duty. And the punishment of the corrupter varies with that of the public servant. The consequences arising out of the personal circumstances of the public servant in the principal offender are, in their entirety, imputable to the accomplice: for this circumstance is an essential ingredient of the principal crime and an indispensable condition for its commission.

Issir riferenza ghas-sentenza gja` citata **Il-Pulizija vs Alfred Attard**:[34]

Illi l-imputat huwa primarjament akkuzat bir-reat dispost fl-artikolu 112 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta u cioe "Ufficjal Pubbliku li jesigi flus kontra l-ligi" li jiddisponi s-segwenti:

"Kull ufficjal jew impjegat f'amminstrazzjoni pubblika u/jew kull impjegat tal-Gvern jew mal-Gvern, jew jekk ikollu, kemm jekk ma jkollux, jedd li jesigi flus jew hwejjeg ohra bhala salarju tad-dmirijiet tieghu, jew akkont tal-Gvern jew ta' stabbiliment pubbliku, illi ***taht l-libsa tal-kariga tieghu, jesigi*** *dak li l-ligi ma tippermettix, jew izjed minn dak li tippermetti l-ligi, jew qabel iz-zmien li jmiss skond l-ligi…"*

Dan hu reat komunement maghruf bl-ingliz bhala dak ta' 'unlawful exaction'. …..

Illi ghalhekk huwa importanti li jigi ppruvat li l-malvivent huwa ufficjal jew impjegat t'amministrazzjoni pubblika jew persuna impjegata mal-Gvern jew mill-Gvern. Il-ktieb tal-ligi huwa wiesgha hafna u ghalhekk jinkludi kull persuna li huwa direttament jew indirettament fis-servizz pubbliku.

<u>B'hekk kwalunkwe persuna li m'ghandhix dan l-impjieg</u>, ma tistax tinstab hatja ta' dan r-reat anke jekk talab xi flejjes jew oggetti ta' valur zejda waqt il-qadi ta' dmirijietu anke jekk ittanta jghamilha ta' ufficjal pubbliku. Ghalhekk il-kariga ta' ufficjal pubbliku hija element inerenti ta' dan r-reat u mhux cirkostanza aggravanti bir-reat.

Mill-banda l-ohra, jekk il-persuna li qed titlob l-flus jew hag' ohra li mhix dik skond l-ligi, tinsab f'dan is-servizz pubbliku kif fuq deskritt huwa immaterjali jekk ghandu jew m'ghandux skond l-impjieg tieghu, d-dritt li jircievi flus jew effetti ta' remunerazzjoni ghas-servizzi tieghu jew akkont tal-Gvern jew stabbiliment pubbliku iehor. Din id-disposizzjoni ghandha tigi nterpretata b'mod

[32] Illum l-artiklu 115 tal-Kodici Kriminali

[33] Illum l-artiklu 120 tal-Kodici Kriminali

[34] Qorti tal-Magistrati (Malta) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, Deciza 28.02.2005 per Onor. Magistrat Dr. Consuelo Scerri Herrera.

generali ghaliex r-reat huwa wiehed li jista jigi kommess minn kwalsiasi tip t'ufficjal, kemm jekk jithallas b'mod regolari b'salarju, b'imqieta jew anke jekk jaghti servizz gratuwitu.

It-tieni element huwa li jintalab flus jew haga li mhux dovut legalment 'unlawful exaction'. Dak li jitlob il-malvivent ghandu jkun dak li mhux intitolat ghalih jew huwa in eccess ghal dak li huwa intitolat ghalih, jew li huwa mitlub qabel ma huwa dovut. Il-pubbliku ghandu jkun protett minn tali forma ta' dan r-reat tant ikrah. Ir-reat huwa komplet [u ma jissejjahx attentat anke skond l-awturi famusi] meta hemm t-talba illecita bl-ingliz 'exaction', anke jekk il-vittma ma tkunx halset jew accettat li thallas dak li kien mitlub ihallas illegalment.

Skond il-**Professur Mamo**:

"The mere demand by the public officer or servant, provided it is serious and calculated potentially to achieve the intent, is sufficient to complete the crime."

Dan hu reat formali u dak li l-ligi thoss li ghandha tipprevjeni ma hux d-dritt ta' pussess privat izda d-dritt pubbliku li l-istat ghandu jiggarantixxi li jagixxi b'mod gust u ekwu tramite r-rappresentanti tieghu u cioe l-impjegati pubblici, u dan d-dritt huwa vjolat meta impjegat pubbliku jesigi dak li mhux intitolat ghalih jew hu in eccess ghal dak li hu intitolat ghalih jew jesigi dak li ma jkunx ghadu dovut

lilu. Ghalhekk b'dan nifhmu ahjar dak li trid il-ligi meta fid-disposizzjoni fuq imsemmija insibu l-kelma "tesigi" u cioe fis-sens li ghandha tifhem li rikjesta llecita hija bizzejjed ghal esistenza ta' dan r-eat u m'hemmx bzonn li dak li jkun, ikun ircieva dak li talab jew ahjar esiga.

Lanqas ma huwa necessarju skond l-ligi li l-ufficjal pubbliku li jesigi flus jew hwejjeg, jaghmel dan ghal gwadan tieghu. Huwa reat anke jekk dak l-ufficjal jesigi flus jew hwejjeg mhux dovuti legalment u jircievi u jehodhom ghal gwadan tal-Gvern.

Skond l-awtur Taljan **Maino**:

"Il reato di consussione consisteva nell'abuso dell'autorita per riscuotere cio che non e' dovuto per tasso diritti o alter contribuzioni."

Fit-tielet lok, huwa mehtieg li dak li jghamel ufficjal pubbliku, ghamlu **fil-qadi ta' dmirijietu**. Mhux necessarju li l-malvivent li jitlob il-flus jew hwejjeg illegalment, jaghmel hekk b'mod volut "knowingly", izda semplicement huwa rikjest li jigi ppruvat li dak li ghamel u cioe esiga l-flus jew hwejjeg ghalih meta ma kienx intitolat li jaghmel hekk.

Ili l-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza minn taghha fl-ismijiet: **Il-Pulizija v Geraldo Sacco**[35] ukoll kellha okkazzjoni tiddistingwi l-elementi sostantivi tar-reat tal-konkussjoni (l-artikolu 112) u dak tal-korruzzjoni (l-artikolu 115):

Ghalhekk biex tavvera ruhha din l-ipotesi tal-ligi, huwa essenzjali li l-impjegat jikkometti l-ezazzjoni kontra l-ligi **taht "il-libsa jew kulur tal-kariga tieghu".** Ghalkemm huwa estraneu ghar-reat jekk l-impjegat kellu ma ma kellux il-jedd ghall-ezazzjoni bhala salarju ghad-dmirijiet tieghu, jew akkont tal-Gvern jew stabbiliment publiku, huwa pero` rekwizit tar-reat illi l-impjegat ikun ghamel l-ezazzjoni taht il-kulur tal-kariga li jkun jokkupa bhala impjegat publiku. Dak l-

[35] Onor. Imhallef J. Flores, Deciza 11.12.1956;

artikolu li jirrifletti in parti l-art.196 tal-Kodici penali "Delle Due Sicile", u in parti l-art.174 tal-Kodici Penali Franciz, gie introdott fil-Kodici kif jinsab illum fuq proposta ta' Sir Adriano Dingli fis-seduta tal-LKunsill tal-Gvern tal-4 t'April 1850, li fuq suggeriment ta' Jameson biddlet l-art.108 tal-Progett tal-1848 tal-Ligijiet Kriminali ta' dawn il-Gzejjer;

Illi, biex l-ezazzjoni tkun saret that il-kulur tal-kariga, irid ikollha **l-apparenza ta' legittimita`,** u jrid ikun hemm da parti tal-impjegat l-abbuz tal-awtorita` attribwita lilu mhabba fl-istess kariga tieghu. Dan huwa wiehed mir-reati li l-Kodici jqieghed that it-titolu "Fuq Abbuz ta' l-Awtorita`Publika"; u jkun hemm dan l-abbuz meta l-impjegat publiku, skond l-espressjoni ta' Carmignani, "juris colore quaesito", jezigi xjentement dak li l-ligi ma tippermettix, jew izjed minn dak li tippermetti, jew qabel iz-zmien stabbilit mill-ligi; **u hi precizament din l-apparenza ta' legittimita` li tiddiferenzja sostanzjalment din il-forma ta' abbuz tal-awtorita` publika mill-ohra tal-"korruzzjoni" kontemplata fl-art.114 tal-Kodici Kriminali, fejn l-espressjoni "taht il-libsa tal-kariga tieghu" tinbidel fl-ohra "fl-okkazzjoni tal-kariga jew impjieg tieghu";**

Hekk Roberti (Vol.V no.560) meta jqieghed bhala tielet element tal-konkussjoni il-"colore di legittimita` attribuito alla indebita esazione" jghid:- "Questo elemento e` tanto importante ad assodarsi, in quanto e' il solo che contraddistingue la concussion dalla corruzione"; u jattribwixxi d-diversita` tal-piena bejn reat u iehor".....al maggior danno inerente alla concussione, appunto perche` s'inspira nel cittadino, da cui si esige l'indebito, un certo malcontento contro il governo, laddove nella corruzione mettendosi a prezzo un atto del proprio ufficio, dassi evidentemente a comprendere che l'illecito profitto ceda esclusivamente all'ingordia del pubblico ufficiale o impiegato, senza che il governo lo autorizzi o vi partecipi in menoma parte". U Garraud (Droit Penal Francais, vol.4 p.42) jghid:- "la concussion....elle se distingue de la corruption en ce l'inculpe` exige comme un droit ce qu'il sait ne pas lui être du";... [emfazi u sottolinejar tal-Qorti]

Mhemmx dubbju li mill-fatti specie tal-kaz in dezamina ma kien hemm ebda apparenza ta' legittimita` f'dak li kien gie mitlub jaghmel Pantalleresco, u ghalhekk qatt ma tista' tirrizulta l-konkussjoni (jew xi forma ta' komplicita` fl-istess delitt). Dak li sar permezz ta' Pantallaresco qatt ma seta' jinfthiem li kien qed issir taht *"il-libsa jew kulur tal-kariga tieghu"!*

Fuq dan l-insenjament u fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet gja maghmula, l-imputat qed jigi liberat ukoll minn din l-imputazzjoni.

Storn/'Embezzlement': Ir-Raba Imputazzjoni

Illi l-prosekuzzjoni akkuzat lill-imputat bhala komplici u korruttur fl-istorn mwettaq minn Pantallaresco. L-element essenzjali ghal dan ir-reat ta' storn ('peculato' jew embezzlement) hu li l-awtur irid ikun uffiċjal jew impjegat pubbliku li jabbuza mill-haga stornata li tkun giet fdata lilu minhabba dak l-impjieg.

Issir riferenza ghal kaz **Il-Pulizija vs Carmel Saliba** deciz nhar il-31 ta' Mejju, 2012,[36], fejn il-Qorti rriteniet:

> "Illi fir-rigward tar-reat ikkontemplat fl-artikolu 127, il-Qorti ser tapplika l-istess argumentazzjoni. Hawnhekk id-dolo mehtieg ukoll isarraf fil-fatt illi l-ufficjal pubbliku japproprja ruhu jew jisraq flus jew oggetti ohra mobbli sabiex jaghmel profitt u dana b'abbuz tal-fiducja lilu moghtija fil-kariga li jokkupa. Kif ighid il-Professur Mamo: "Strictly speaking the more appropriate word to denote this element of the crime under reference is the first i.e. "misapply" inasmuch as the public officer already has the detention or general possession of the thing: he only betrays the trust resposed in him by diverting it from its destination, by using it unlawully or his private advantage; in brief by deriving therefrom an unlawful gain." Huwa jikkwota dak li ighid l-Imhallef Harding: **"Embezzlment is a crimen interversionis – that is it is completed when the lawful "causa possidendi" is fraudulently substituted by the unlawlul 'causa dominii'. As soon as the sum or thing is misapplied, there is fraudulent conversion."**

Kif ritenut fis-sentenza **Il-Pulizija vs. Alexander Zammit et**.:[37]

> *"Wiehed mill-elementi tar-reat ta` storn [Art. 127 - Kodici Kriminali] huwa li l-oggetti in kwistjoni jkunu gew fdati lill-individwu minhabba il-kariga jew impieg tieghu. Kjarament, jew ikun hemm dan l-affidament ta` l-oggetti, jew inkella jkun hemm it-tehid taghhom "invito domino" li hu element tas-serq. Wiehed minn dawn l-elementi ovvjament jeskludi lill-iehor relativament ghall-istess fatt."*

Fis-sentenza **Il-Maesta tar-Re vs Guzeppi Fenech et**, il-Qorti Kriminali ddikjarat:[38]

> Illi gie deciz min din l-Qorti, kompsota minn tlett Imhallfin, fil-kawza **"Rex vs Brincat"**deciza fis-6 ta' April, 1943, illi d-delitt ta' storn kontemplat fl-artikolu 125 tal-Kap.12……huwa specjali ghall-ufficjal jew impjegat publiku; u persuna li ma jkollhiex dik il-kwalita` **anke jekk tghin lill-uffijal publiku, ma tistax tigi akkuzata ta' komplicita` taht dik id-disposizzjoni, ghaliex ikun qieghed jonqos element essenzjali ghal dik id-disposizzjoni, u cjoe il-kwalita` ta' ufficjal jew impejgat pubbliku li jkollu taht idejh il-haga stornata in forza ta' dak l-ufficju tieghu**…..
>
> Illi fil-kaz **"Rex vs Victor Fava"** deciz ukoll minn din l-qorti kollegjalment komposta fis-6 ta' Lulju 1943, gie mantenut l-istess principju. U gie spjegat li f'kaz ta' reati simil, il-kwalita` ta' ufficjal pubbliku (u kwindi l-fatt li l-haga tkun fdata lilu minhabb l-karika tieghu) ma ghandhiex bhala bazi l-facilitazzjoni ta' l-ezekuzzjoni tar-reat, imma l-vjolazzjoni ta' dover specjali inkombenti lill-ufficjal pubbliku (li jkollu l-haga fdata lilu) u ghalhekk bhala cirkustanza esklusivament personali ma hijiex kommunikabli.

---

[36] Qorti ta' Gudikatura Kriminali (Ghawdex), Onor. Magistrat Dr Edwina Grima

[37] Deciza 13.03.1998, App. Krim.

[38] Deciza 16.06.1950 per S.T.O. Sir George Borg, Onor. Dr A.J. Montanaro Gauci, Onor. Dr. W. Harding. Kollezzjoni ta' Decizjonijiet tal-Qrati Superjuri, Vol.XXXIVC.iv. fol.930

Illi l-principju ta' non-kommunikabilita`, minhabba li si tratta mhux ta' kwistjoni ta' facilitazzjoni, imma ta' vjolazzjoni ta' dover specjali, propunjat f'dawn is-sentenzi huwa accettat mill-Pessina….. Masucci (Dig. It. voce "Partecipazine", n.155).

Dan l-awtur tal-ahhar precizament jghid illi d-delitt f'kaz simili, jidderiva "dalla violazione di uno special dovere incombente ad una determinate persona; neppure puo essere estesa agli altri condeliquenti perche` non sarebbe giusto che risentisce i danni della violazione di un dovere speciale anche chi a questo dovere non era sottoposto". U ghandu jigi nutat li persuna tigi sottoposta ghal dak id-dover mhux biss ghax tkun ufficjal publiku imma ghax il-haga tkun giet fdata lilha minhabba l-karika; u ghalhekk **mhux bizzejjed li tkun ufficjal publiku biss, minghajr ma jkun hemm l-affidament tal-haga.** Ikompli jghid gustament il-Masucci illi "se l'aggravante forse anche a lui communicabile, si avrebbe questa inammissibile conseguenza che si risponderebbe come complice di un'aggravante nella quale non si sarebbe potato concorrere, se il colpevole, invece di limitarsi alla parte di complice, avesse scelto quella di esecutore del reato". U precizamnet dan huwa l-aqwa argument. Infatti diversament, kieku ma tigix segwita din it-teorija, jista jkun hemm dan l-assurd;

……..Il-kwalita` ta' ufficjal pubbliku serviet ta' facilitazzjoni ghar-reat, imma b'dan kollu **ma tistax tikkomunika ruhha lill-komplici, ghaliex ic-cirkustanza ta' ufficjal publiku, akkopjata ghall-affidament tal-haga stornata minhabba l-kariga, hija mhux aggravanti, imma element tar-reat specjali**; **u l-komplici, li, ankorke` hu ufficjal publiku, ma kellux pero` l-haga fdata lilu, ma setax jikkometti dak it-titolu ta' reat ghalkemm seta' ikkometta titolu ta' reat iehor**. Fl-ewwel kaz hemm it-titolu ta' serq (reat komuni) pju` l-aggravanti, kommunikabbli ghax serviet ta' aggravanti; fit-tieni kaz hemm titolu specjali ta' reat, biss dik ic-cirkustanza (ufficjal publiku pju l-affidament tal-haga minhabba l-karika) ma hijiex aggravanti, imma element kostituttiv tar-reat stess, u dak li fih ma tirrikorrix dik ic-cirkustanza ma jistax jikkometti, mhux l-aggravanti, imma ma jistax jikkometti t-titolu stess ta' dak ir-reat specjali.

…Illi minn ezami tal-att tal-kawza…jirrizulta li f'dan il-kaz il-haga allegata stornata kienet taht idejn akkuzat wiehed biss, in forza tal-ufficju tieghu, cjoe` ta' Guzeppi Fenech. Iz-zewg ko-akkuzati l-ohra huma, jew kienu, ukoll impjegati pubblici, sija pure fl-istess dipartiment, imma l-haga stornata ma kienitx fdata lilhom in forza tal-impjieg taghhom….

Illi ghalhekk la darba tonqos dik i-cirkustanza, ma hemmx lok ghall-komplicita` - salva konsiderazzjoni diversa ta' l-allegat ghemil taghhom, anki in bazi ghall-kwalita` taghhom ta' impjegati publici, kif allegat mill-prosekuzzjoni. [emfazi u sottolinejar tal-Qorti]

Fuq dan l-insenjament u fid-dawl tal-provi migjuba, zgur li qatt ma tista' tinstab htija dwar din l-imputazzjoni tenut kont li l-meters, il-haga stornata, ma rrizultax li qatt ma kienet taht idejn l-imputat u wisq inqas fdata lilu in forza tal-ufficju tieghu.

Ghaldaqstant ma tista tinstab l-ebda htija fuq it-tieni sar-raba akkuzi.

Tenut kont tar-rinunzja tal-kwerela mill-Korporazzjoni Enemalta fir-rigward tal-ewwel akkuza, il-Qorti tkun qed tonqos serjament jekk ma tosservax li f'kazijiet fejn il-proceduri jkunu ttiehdu bi kwerela tal-parte

leza bhala ma hu l-kaz odjern, fejn ikunu anke gew mahtura esperti sabiex jissostanzjaw l-akkuzi addebitati u dan bi spejjez konsiderevoli ghall-amministrazzjoni tal-Qorti, liema akkuzi sussegwentement jigu estinti bir-rinunzja tal-kwerela meta l-imputat ikun issalda d-debitu tieghu mal-kwerelant, huwa unikament ir-Registratur tal-Qorti li jittrasforma ruhu bhala l-parte leza.

Dan ghaliex filwaqt li hu jkun iffinanzja l-hlas ghall-esperti nominati biex jissostanzjaw l-akkuzi addebitati lill-imputat fuq talba tal-kwerelant, hekk kif issir ir-rinunzja mill-istess kwerelant li jkun gie kkumpensat mill-imputat, **ir-Registratur tal-Qorti jigi prekluz minn kull dritt li jirkupra spejjez minnu inkorsi sabiex jigi sostanzjat il-kaz tal-istess kwerelant**; din hi rizultat tal-fatt li l-artikolu 533 tal-Kodici Kriminali jipprovdi biss ghal hlas tal-ispejjez peritali f'kazijiet fejn (i) ikun hemm kundanna fil-proceduri li jkunu gew istitwiti (ii) *ex officio*.

Min-naha l-ohra tezisti *lacunae* fl-artikolu 380(1) tal-Kodici Kriminali peress li din id-disposizzjoni ma tinkludix ukoll l-artikolu 283A tal-istess Kodici li jaghti setgha lill-Qorti tiddeciedi ukoll fuq l-ispejjez.

Ghalhekk fid-dawl tas-suespost il-Qorti filwaqt li tiddikjara procediment ezawrit rigward l-ewwel imputazzjoni, qed tillibera lill-imputat minn kwalunkwe htija u piena fuq l-akkuzi kollha l-ohra ghar-ragunijiet imsemmija.

Tordna notifika lill-Ministru tal-Gustizzja, lil Avukat Generali u lir-Registratur tal-Qorti biex jiehdu konjizzjoni ta' din is-sentenza bil-ghan li tigi kkunsidrata l-*lacunae* imsemmija.

Dr Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat